

TER BESLISSING

Datum

23 januari 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/6313

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Beslistermijn

30-01-2026

Bijlage(n)

2

Aan

Staatssecretaris

nota

antwoordbrief EK inzake Straling en geo-engineering

Aanleiding

Op 9 december 2025 zijn vanuit de fracties van FVD en BBB in de Eerste Kamer aanvullende vragen ontvangen naar aanleiding van de beantwoording van eerdere vragen van de BBB-fractie in een schriftelijk en nader schriftelijk overleg (Kamerstukken I, 2024–2025, 30 175, AA en AB) en de toezegging T03861.

De vragen hebben betrekking op elektromagnetische velden (straling) en geo-engineering. Zij bevatten geen nieuwe elementen ten opzichte van eerdere vragen en beantwoording. Aanvullende antwoorden zijn derhalve niet aan de orde.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met de beantwoording en deze aan de voorzitter van de Eerste Kamer te versturen.

Kernpunten

De aanvullende vragen vallen uiteen in twee thema's: (niet-ioniserende) straling in de vorm van elektromagnetische velden en geo-engineering.

Elektromagnetische velden/ straling:

- De vragen over straling zijn ingegeven door zorgen over mogelijke gezondheidseffecten van 5G en andere draadloze toepassingen, met name voor kwetsbare groepen.
- Op basis van het huidige wetenschappelijke bewijs en de adviezen van de Gezondheidsraad bestaat er geen aanleiding om de uitrol van 5G-netwerken uit te stellen.
- De blootstelling aan elektromagnetische velden blijft in Nederland ruim onder de internationaal vastgestelde blootstellingslimieten van de International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP), die ruime veiligheidsmarges bevatten.
- Het beleid is gebaseerd op duizenden peer-reviewed wetenschappelijke onderzoeken, waaronder recente systematische reviews voor de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).
- Metingen van elektromagnetische velden worden uitgevoerd door de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI); hieruit blijkt dat de blootstellingslimieten niet worden overschreden en dat zo nodig handhavend wordt opgetreden.

- Antenne-installaties worden geplaatst op basis van technische eisen voor dekking en capaciteit; dezelfde blootstellingsnormen gelden overal, ook bij scholen en sportvelden.

Datum

23 januari 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/6313

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Aan

Staatsecretaris

Bijlage(n)

2

Geo-engineering / 'chemtrails':

- De vragen over geo-engineering zijn gebaseerd op de veronderstelling dat vanuit vliegtuigen doelbewust stoffen zouden worden verspreid, aangeduid als "chemtrails".
- Voor deze veronderstelling bestaat geen enkele feitelijke of wetenschappelijke onderbouwing; de zichtbare strepen achter vliegtuigen zijn condensstrepen, een bekend fysisch verschijnsel dat ontstaat bij reguliere luchtvaartemissies (verbranding van kerosine) onder specifieke atmosferische omstandigheden waarbij het water dat bij verbranding ontstaat, condenseert.
- Omdat geen sprake is van geo-engineering of verspreiden van stoffen, zijn er geen meetgegevens of programma's waarover gerapporteerd kan worden.
- In de vragen wordt verwezen naar besluiten in enkele Amerikaanse staten; deze verwijzingen worden voor kennisgeving aangenomen.

Krachtenveld

Sinds augustus 2024 valt de rijkscoördinatie op het onderwerp elektromagnetische velden onder uw verantwoordelijkheid ten behoeve van de departementen EZ, VRO, KGG, VWS, SZW en Defensie.

Er worden ook veel burgervragen over EMV gesteld. Hierom is www.kennisplatform.nl in het leven geroepen als centraal punt met informatie over telecommunicatie en EMV. Ook bij het antennebureau van de RDI onder het ministerie van EZ komen veel burgervragen binnen over straling van antennes zoals 5G.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Toelichting

De vragen zijn in samenwerking met DGLM en het ministerie van EZ beantwoord.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Antwoordbrief EK Brief aan Stas IenW inzake Straling en geo-engineering	Antwoorden op de vragen
03	Brief EK aan stas I&W inzake Straling en geo-engineering	Ingekomen brief met vervolgvragen over EMV straling en geo-engineering